

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **2** CUARTOS PER TOT ESPANYA.

Y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, núm. 20, botiga BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIO: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA 8 rals, Cuba y Puerto-Rico, 16 rals, Estranger, 18 rals.

CASSOS.

Lo que vaig a contarlos son cosas que han passat y per aixó 'n dich cassos, si bé que també podria dirne cassos per la relació que guardan—com veuran—ab lo canguelo oficial.

Es lo cas que l' altre dia mentres estava reunida la Junta de Sanitat dos senyoras de bon regent y alguns anys—més dels que haurian volgut—vân presentarse al primer pis de ca la ciutat, demanant per la Junta.

—Precisament ara está reunida en sessió, vá respondre 'l porter: s' haurán de mortificar una mica. S'entinen, si son servidas.

Y las dos senyoras se ván asseure en lo banch de la paciencia, passant l' estona totas conmogudas y parlant de baix en baix com si 's confessessen.

Després de molt rato, vá obrirse la mampara y vá sortir del local ahont estava reunida la citada Junta un senyor—no voldria enganyarme—crech qu' era 'l Sr. Soler y Catalá.

Y las senyoras sortintli al pas apressuradas, li preguntan:

—Dispensi ¿vosté es de la Junta?

—No, senyoras; pero com si ho fós ¿que se 'ls oferia?

—Per mor de Déu no 'ns comprometí, y li dirém tot...

—¿Qu' es lo que m' han de dir?... Parlin... parlin...

—No volém compromisos..... sobre tot que no se sápigua que nosaltres hém dut la notícia... Perque 'l cas es grave..... Figúris qu' han estat tot lo sant demati á la necessaria (1)... Ja feya estona que sentiam glú.....

glú... glú... glú... Que pot ser aixó, que no pot ser... Veliquí que 'l glu, glu, glu, para un instant... Pero cá, no havian passat einch minuts, que altre cop lo mateix soroll... Llavors es quan nos hem alarmat...

—Si, senyor, sí... diu l' altra senyora; pero cuidado, no 'ns comprometí..... Y hem dit: aixó es lo cólera, y 'ns empastifaran la casa, y llavors á mi gentén? se m' ha acudit venir á darne part, veliaquí.

—Bueno, fá 'l Sr. Soler y Catalá, de manera que al pis de vostés hi ha un cas sospitós.

—Com al nostre pis? No senyor, al pis de sobre: nosaltres vivim al segón, per lo que poguém servirlo... Lo cas aquest, no sospitós, sino de cólera, jo ho crech y bèn definit... figuris tot lo sant demati glú, glú, glú, glú, com un canti pèl broch grós... donchs sí, 'l cas aquest es al tercer pis... Pero ¿sab? nosaltres avisém y cumplim... Eyi are no 'ns comprometin.

Lo Sr. Soler y Catalá vá pendre nota de la casa y pèl que pogués ser vá darne part á la Junta. Pochs moments després una delegació de aquesta 's constituíha

en lo tercer pis de la referida casa. Una dona grossa y molt campant obri la porta. Los de la Junta preguntaren pèl malalt y ella tota admirada respongué:

—Pero si aquí no hi ha cap malalt.

—Escolti y siga franca: algú de la familia de vosté aquest demati ha anat al comun una porció de vegadas... nosaltres ho sabém tot.

—Una servidora, per servirlos.

—¿Y donchs que ha tingut?..

—Qué vol que haja tingut... un *enfitorum* (textual).

Los de la Junta encare riuhén.

* *

Y are un altre cas.

Vá morir després de una llarga malaltia l' esposa de un senyor de posició desahogada, que viu en la Rambla de Santa Mónica, y 'l cadáver, colcat en un ataut ab tapa de cristall, vá entrar en descomposició, de tal manera, qu' efecte tal volta dels gasos despresos, vá trencarse 'l cristall de la tapa.

Avisat lo constructor del ataut y enterat de l' ocurrencia, sortia de casa de la difunta quan topá ab un conegut del ofici, explicantli lo que acabava de passarli.

—Si que amigo, es un cas bèn raro, digué l' amich.

En aqu' ll moment precis lo municipal qu' estava de punt passejantse acera amunt y acera avall, arribava prop dels bagulaires pescant al vol la paraula *cas*.

Desde llavors lo fiel custodi del municipi ja no va tenir punt de sossego: un *cas*... oh! y hi ha un difunt... mitja porta tancada... «Decididamente voy á darne part.»

Tal dit, tal fet.

Si un quart després haguessen penetrat en la habitació del metje del districte haurian presenciat una escena conmovedora.

L' honorat facultatiu, previngut de que al districte hi havia un cas de cólera, anava á sortir, quan la seva senyora se li penjaba al coll, demanantli ab las llágrimas als ulls que no hi anés.—Tinch d' anarhi.....

No hi vajas... t' ho demano per mi, pèls nostres fills... —Es un deber!... ¿Y la familia?... Tot lo que vulgas; pero encare que haguessen de matarme hi aniria...

Davant de tanta enteresa, la senyora 's desmaya... Llavors lo metje no sab si assistir primer á la seva costella ó acudir al cumpliment del seu deber... Semblava *Guzman el bueno*..... Afortunadament ab una mica d' éter vá fer mitj recobrar á la qu' era vida de la seva vida y, entregantla al cuidado de las criadas, vá sortir impávit, fent lo cor fort, cap á la casa de la Rambla de Santa Mónica ahont havia ocorregut lo cas de cólera.

Trobantse ab lo cadaver de una senyora. ... que havia mort de un càncer.

A horas d' are no se sab si al municipal que vá portar la noticia, se l' hi ha donat un ascens.

¿Veritat que 'l tè merescent per la seva penetració?

* *

Per lo tant, ja ho saben, guárdinse de parlar de cassos davant dels agents de l' autoritat... y si s' enfadan, sobre tot no digan que *han montado en cólera*.

Mirin que una criada—aixó passá quan l' altre cólera—vá anar un demati á cal apotecari á comprar dos quattos de unguent de contra-cas.

Un municipal vá enterarsen y colegint que ja que de-

manava contra-cas, l' unguent no podia servir més que per combatre un cas de cólera, vá seguir á la raspa secretament, y al saber ahont vivia, vá donarne part.

Y la Junta de Sanitat vá trobarse ab un pobre vell que per efecte dels mals empedrats, havia caygut al mitj del carrer, fentse un xiribech á la cama.

Donchs are calculin que 'ls cassos que obligan á n' en Romero Robledo á acordonar moltes poblacions, no son de molt tant graves, com los que hi citat en aquesta crónica.

P. K.

B Moret desisteix del seu viatge á Catalunya.—En Lopez Dominguez desisteix del seu viatge á Catalunya.—En Sagasta desisteix del seu viatge á Catalunya.

Massa ván compendre tots tres que pèl viatge que projectavan no 's necessitan alforjas.

Probablement aquí á Catalunya haurian trobat algú que 'ls parlés clá y catalá.

Y ells no hi senten d' aquesta orella.

Los carlins las tenen, Castelar las festeja, y se las endurá á despit de 'n Cánovas.

Parlo de las Provincias Vascongadas, y molt especialment de Bilbao, que vé tributant al gran orador de la democracia, una acullida tant entusiasta, que ni 'ls més potents de la terra poden comprarla.

Castelar té 'l seu immens talent y 'l seu amor inagotable á la patria y á la llibertat, única moneda de bona lley que aceptan los pobles dignes y honrats.

Las persecucions y las envejas del govern conservador no han servit sino per aumentar lo prestigi del gran tribuno y l' empenyo del poble bilbai en significarli las extrordinarias simpatias. L' abono serveix per fer creixe á las plantas. La ira conservadora es l' abono de la democracia.

Castelar pronuncia diumenje un gran discurs; si 'ls vascongats volen ser espanyols conservant la seva perdida autonomia, després de contribuir á las cargas del Estat y á las filas del exércit en la proporció deguda, déixinse d' encomanarse al caduch absolutisme, y abressin confiats la bandera que tremola l' illustre ex-president de la República espanyola.

Es de creure que aquell pais fins fá poch preocupat, veurá la llum, proporcionant dias de gloria á la llibertat espanyola.

A Bèlgica continua la serracina entre catòlics y liberals. Y mentres tant vá surgint y creixent cada dia més lo partit republicá.

Tractantse de un monarca esencialment constitucional que ab la mateixa mà que firma las disposicions

(1) Y vostés, estimats lectors, perdonin la cruesa de aquest diàlech naturalista: l' historiador ha de ser veridich avants que tot.

liberals quan aquests governen, las revoca quan governen los neos, diu un periódich de aquell país que tinch a la vista:

«Vamos a veure ¿qué ve a ser, després de tot, lo rey Leopoldo? Res més que una màquina de firmar.

»Una màquina de firmar que 'ns costa cinch milions de franchs anuals.

»¿No 'ls sembla que si reemplassavam aquesta màquina ab un timbre sech ó humit, de bronze ó de cauchout, nos sortiria més barato?

Tractan de concedir un Toison a n' en Posada Herrera.

Y en Posada Herrera tracta de no volerlo.

Y l' Terso exclama:

—¡Com me l' empenyaria si me l' donavan!

Quan las últimas eleccions de diputats provincials, los mossos de l' Esquadra, per ordre superior, van agafar al arcalde y al tinent arcalde de Santa Eularia de Ronsana, y agarrotats com uns Cristos van durlos a la presó.

Han passat algunas senmanas y l' Audiencia ha posat en llibertat a aquells senyors sense ni menos exigirlos fianza. Senyal de que 's tracta d' una friolera... ó potser de una equívocació.

Y are pregunto: ¿Es possible que sense més ni més, personas honradas y decentes hajan de anar pèl mon lligats com facinerosos? ¿Es just que hajan de sufrir las molestias de una llarga detenció? Si a las autoritats que fan una etzegallada aixis se 'ls exigis una indemnació, lo ciutadà honrat podria viure més tranquil.

L' *Epoca* de Madrid, a propòsit de l' anada del rey Humbert a Nàpols:

«Los reys no deuen arriscar la seva salut y la seva existencia.»

¿Y are? ¿No haviam quedat ab que 'ls reys eran inviolables?

Es veritat que no hi ha dos ministres conservadors que 's pogan veure: que 'ls d' Hisenda y Ultramar se fan morros: que 'n Pidal y en Romero 's miran de regull: que 'n Cos Gayon se queixa de que ab los ditxosos acordonaments a las Aduanas no fa un quarto: que 'n Silvela está de cordons fins a la gargamella...

Es veritat que un ministeri dividit y trinxat com carn de llangonissa es impossible que continui.

Donchs lo mónstruo ha decidit que no ha de haverhi crisis y no hi haurá crisis.

La fórmula adoptada, segons sembla, es la següent: «No siguén burros, no us tirén los plats pel cap que encare hi ha sopa.»

Y la sopa durará fins que algú retiri la cassola ó 'ls la trenqui.

Un altre folleto en vers que 's ven a dos rals en la llibreria de 'n Lopez. Se titula: *Cinch minuts sobre una noya* y es original de D. G. Elias.

Agotada la primera, s' ha publicat la segona edició del popular folleto *GUERRA AL CÓLERA!—Instruccions per combátrel, pel Dr. C. Gumá, catedràtic de medicina humorística.*

Alló que deyan dels soldats del cordó del Pirinèu que van desertar a Fransa, que se 'n havian endut la caixa del regiment, ha sigut desmentit.

Los diaris conservadors van inventar la calumnia y ells mateixos han hagut de desmentirla, encare qu' era inútil, perque aló de fugir ab los quartos no ho solen fer sino certs empleats conservadors.

Que 'n tenen lo privilegi exclusiu.

La suscripció a favor de las viudas y orfes de ls militars fusellats a Girona passa ja de la xifra de 100.000 pessetas.

Temps endarrera 'ls conservadors volian fer un punt dels seus y van obrir una suscripció a favor de las victimas de la catástrofe del pont de Alcudia, atribuhint las causas de aquella catástrofe als revolucionaris.

Y a pesar de haver encabessat D. Alfonso la suscripció ab una forta cantitat; y a pesar de haver recorregut a tots los empleats que cobran sou del estat, la suscripció conservadora, després de quatre mesos d' esforços, ha arribat tot just a la suma de 36.000 pessetas.

Are treguin las conseqüencias. ¿Es que 'ls demócratas som més rics que 'ls conservadors? No: ¿es que som més? ¿Es que tenim més entranyas? Probablement.

Demà diumenje, a la Plassa de Toros, novillada a benefici del Asilo Naval. Se lidiarán 4 toros de la ganaderia de D. Manuel Val, matantlos y dirigint la corrida lo conegut mestre d' esgrima D. Joaquim Artau. —Li desitjem la mateixa sort de 'n Mazzantini.

COLERA DE REAL ORDRE.—La broma continúa encare. La ciutat de Tortosa ha sigut acordonada, a pesar de las protestas dels seus vehins que no saben com explicarse la xifadura del govern.—En cambi l' port de Alicante ha sigut declarat net. Hi ha que advertir que 'ls alicantins van treure las unglas, donant cinch dias de temps per declararlos nets ó d' altra manera haurian tancat todas las botigas donantse de baixa en la matrícula industrial.—Davant de un argument tant fort, lo govern va donarse per convensut, fundantse en que «ya están convenientemente acordonados los pueblos donde no existen casos de aquella enfermedad.» No dirán que la *Gaceta* menteixi.

—A Barcelona—segons lo govern—s' han presentat també alguns cassos; pero aqui no 'ns acordonan, perque diu que 's necessitarian més de 8000 homes. De las virtuts cardinals lo govern ha perdut la *justicia* y s' ha quedat tant sols ab la *prudencia*.

—Cartagena continúa sostenint lo cantó y desobehint las órdenes del govern. Allí no hi entra Déu. Los barris dels arrabals han quedat tancats a fora, están plens de miseria y no tenen assistencia. Que 's consolin pensant que 'ls delegats del govern (*los delicats del govern*, com los diuen los valencians), encarrégats de anar descubrint lo cólera, disfrutan una dieta de 25 duros diaris per barba.

En cambi a Mahò, al declararse l' cólera a bordo del llaut *Maria*, l' únich metje que 's va prestar a tancar-se en lo lassareto, per cuidar als malalts, ab perill de la seva existencia, lo Sr. D. Anton Ferrer y Aledo, ha sigut declarat cessant desde Madrid, en recompensa dels seus serveys. Veritat es qu' en lo llaut *Maria* se tractava del cólera verdader y no del cólera *camámich* conservador.

—Lo poble de Novelda va amotinarse contra l' cordó. Lo governador va dir que l' exasperació de aquells vehins tot era efecte del mam: es a dir que ja no sols tenim microbis, sino monas.

—A Lleyda 'ls ha caigut un governador de la fortalesa de 40 milions de microbis. La provincia de Cuenca guardarà d' ell eterna memoria, per haver guanyat las últimas eleccions, per medi dels desinfectants. Fumigant fins a l' asfíxia als electors de oposició, los cólegis van quedar a disposició del govern.

—En un poble de la provincia de Murcia, un metje va calificar de cólera morbo asiático fulminant lo cas de un jove que tenia vómits, y a més va fer sacramentarlo. Lo jove esperavat va alsarse del llit, va vestir-se y 's dirigi al ajuntament demanant que l' borressin del catàlech dels coléricos. Ab lo passeig se li va esbravar la malaltia, perque, com ja haurán comprés la enfermetat de aquell jove era un cas de cólera alcohólico. No es estrany que s' emborratxin los que beuen, quan altres sense beure donan tantas probas d' estarne.

—Victimas del cólera: L' arcalde de Creixell, conduhit a la presó del Vendrell, per no haver volgut afuixar 500 microbis de multa que li havia posat l' governador de la provincia.—*La voz del Pirineo* de Puigcerdá, 500 pessetas de multa per la seva campanya contra las disposicions sanitarias presas en la frontera.—

No content lo Pons Pilat de Tarragona ab haver multat als diputats provincials que van dirigir una exposició al govern, ha enviat al Sr. Montañés a Garcia per medi dels civils y al Sr. Cisteré a Ascó, nombrentlos comissaris ó delegats de Sanitat. ¡Com si un governador pogués disposar de la vida y del temps dels Senyors de una Corporació provincial, arrancantlos a la familia y donantlos un cárrech qu' ells no volen ni deuen aceptar! D' aixó se 'n diu jugar a carambolas ab la llei, perque lo que ha fet lo governador de Tarragona ha sigut desterrar a aquells dos dignes individus de la comissió provincial, tal com si haguessem tornat als temps de Carlos d' Espanya.

—Un rasgo de humanitat del rectó, l' metje y l' arcalde de Altafulla. Cau malalt un pobre en aquella població y temerosos de que pogués tenir l' cólera l' fican dintre de un carro y l' fan descarregar en las inmediacions de Tarragona. Ni al arcalde, ni al metje, ni al rector de Altafulla, 'ls han posat que jo sapiga, 500 pessetas de multa... y aixó que si la llei pogués preveure aquests monstruosos atentats contra l' humanitat, al arcalde haurian de pendreli la vara, al metje l' títol y al rector deixarli creixe l' pèl de la corona y enviarlo al bosch a menjar aglans.

Unich cas de cólera verdader.—Ha mort *El Cronista* de Madrid, órgano genuí d' en Romero Robledo. Síntoma alarmant: s' ha despedit del mon donant un crit de ¡Viva el rey!—Seria necessari qu' en Romero Robledo en vista de aquest cas s' acordonés, tancantse ab pany y clau a casa seva, fins al dia del judici a dos quarts de sis de la tarde.

¡Ay, com respirariam!

CARTAS DE FORA.—Lo rector de Agramunt ha fet com molts altres rectores: s' ha desfet en impropieris contra la CAMPANA DE GRACIA, recomanant que no fós llegida.—Consti que al rector de Agramunt no l' hi hem donat res per fer la propaganda del nostre periódich.

—L' ajuntament de Girona no tenint en compte las inundacions y la paralisació dels treballs, ha aumetat considerablement las quotas dels consums de aquella ciutat. Ja veurán, com seguint aixis, Girona deixar de ser *immortal*, morintse de gana. ¡Quina gloria per l' actual Ajuntament!

—Un quinquillaire de Montblanch, mestis, que té un rétol a la porta dihent que a casa seva no 's permet blasfemar, estava l' altre dia venent un Sant Cristo, y no sabém lo que passaria que tirantlo ab rabia sobre l' taulell lo va rompre ab cent trossos.—¡Y aixó qu' en aquella casa no 's permet blasfemar!

—Voldriam saber qu' es lo que fa l' vicari de Granollers ab una cáfila de criaturas, que manadas per ell, van a l' altra banda de la riera, ab una canya al coll cada una.—S' han establert en aquella vila, senthi rebudas ab pompa y solemnitat pèl rector, l' arcalde y

alguns regidors, 12 monjas que 's llogan per cuidar malalts, a tres rals cada una; sent de advertir que se n' han de pendre dugas. ¿Tenen pòr de que 'ls malalts se passin?

—Lo rector de Viñana (Vendrell) anava aquest dia davant de un enterro montat en un burro. Cada cop que havia de cantar las absoltas, girava l' burro y feya la feyna. La restant comitiva anava a péu. Serà convenient que l' Iglesia escriga una butlla respecte l' aplicació dels burros a las ceremonias del culto.

—Lo Pare Terradas (a) Turradas de Vilassar de Mar sostenia aquest dia la teoria de que l' cólera va anar a Fransa perque allà van expulsar als jesuitas y que després ha anat a Italia perque tenen presoner al Papa.—Escolti Pare Terradas ¿com es que l' cólera no va a un cert poble de la Costa, a castigar a algun capellá que entre otras brometas, fa enfilar a las xicotas a dalt dels altars, mentres ell s' está a sota contemplantlas extasiat?

—Victimas de una mateixa desgracia, l' ensoledada de un terraplé van morir a Vilafranca dos treballadors, l' un protestant y l' altre católich. Los dos enterros van toparse y l' rector maná que l' enterro católich tornés a ficarse a l' iglesia; pero alguns del séquit van entrar a una taberna a fer gotet. ¡Vaya una devoció més católica!

VARIACIONES.

Cada dia 'ls diaris parlan, ab cándida senzilles, de certs trastorns que 's preparan no sè ahent, quan ni perqué. Jo no sè pas en que 's fundan, pues l' únich trastorn que veig es lo trastorn que revela lo senderi del govern.

Posan la má a la butxaca, se fican en un estanch, compran un parell de puros y surten, tranquils, fumant. Al moment lo cap los roda, senten un mareig extrany, suan, tremolan, s' enrampan.... D' aixó avuy se 'n diu un cas.

En Silvela y en Romero s' están ensenyant las dents, y tot lo que l' pollo mana l' altre ho saluda ab xiulets. Pero com més aquest xiula més en Paco fa l' distret. ¡Ya puedes silvar, Silvela si el húsar no tiene sed.

Los polítichs liberals preparan sermons a coves; los carcas pèl seu cantó apilan fusells y boinas. Aquí tothom fa l' seu fet del modo que l' hi pertoca: las personas enrahonant, las bestias a raigs de còssas.

Segons sento dir, la esquerra s' ha reunit ara fa poch, a fi de passar revista dels seus brillants esquadrons. Aixó 'm fa l' mateix efecte que si 'm diguessin que 'ls morts s' han reunit al cementiri per veure entre tots quants son.

Marxa triunfal del microbi: primer saluda a Alicante, després Novelda y Artesa, poch després Borjas del Camp. Més tart la Barceloneta, ahí la ciutat condal, avuy a Gracia y Tortosa... ¿Ahont tocará demá?

Tots los caps-padres polítichs comensan poch-a-pochet a abandonar 'ls seus retiros y, au, a Madrid falta gent. Saben que l' desgraciad Cánovas morirá un dia d' aquests, y tots volen sè a la vora per veure si 'ls nombra heréus.

Deya aquest dia un telégrama que algú havia vist alsar, a prop de Despenaperros, un grupo d' homes armats. ¡Si haguessin sentit los neos quin modo de somiar! Parlant de Despenaperros ja 's veyan tots despenyats.

La horrible paraula crisis ressona d' un modo extrany, y, a no intervenirhi l' cólera, lo govern fóra a can Taps. De modo que l' sol apoyo que té l' ministeri actual, son los diminuts microbis y... *pare Vd. de contar.*

Varios soldados que formavan lo cordó al nord d' Aragó, cansats de pendre la fresca, han decidit tocá l' dos. La cotilla canovista

vá espallantse poch-á-poch; ara com ara, ja 's troba que t'è romput lo cordó.

C. GUMÀ.

CONTINUA EN LLAUDER abraonantse ab lo pare Llanas y 'l doctor Vilaseca, com si en lloch de ser capellans fossen un parell d' heretjes y franc-masons.
Suposém que ni 'l doctor Vilaseca ni 'l pare Llanas serán mansos per deixarse alzar la sotana d' aquest modo.
Alsa, alsa; seguiu aquella máxima evangélica corretejida y aumentada:—Quan vos donguin una plantofada á la galta esquerra, tornéus'hi ab la má dreta.

Ja ha vist la llum lo primer número de *El Barcelonés*, órgano de D. Francisco y dels franciscanos, que segons diu en son article programa: «Venimos de la libertad y vamos á la libertad.»
Vaja, Sr. *Barcelonés*, parli clá y catalá y diga:—«Venimos de la Alcaldia y vamos á la Alcaldia.»
Ey, si li deixan arribar.

Modelo d' esposos.
Lo rey de las húngaras y la seva dona ván arribar á Viena. Ella vá hospedarse al palacio del seu parent 'l arxiduch Carlos y ell en una fonda de tercer ordre, com si diguessim á ca 'n Cap de Créus.
A la quenta, á palacio no 'l volen perque mou massa escándols ab lo servey.
Es un flavyo que de la boyna que duya un dia ja no 'n guarda més que la *borla*.

Aquest dia vá reunir-se l' esquerra... es á dir l' esquerra, las micas que han quedat, res més que las micas.
Van pronunciar-se quatre ó cinch discursos més ó méns igualits... y res més.

Pero no: vá haverhi alguna cosa més... una carta de 'n Moret.
Lo jefe dels *fosforiteros* després de haverse acostat á n' en Sagasta sense resultats, declara que t'è 'l propòsit de marxar paralelamente ab los esquerrans.
Para... lelament!...
Vaja que de lelo, més ó menos sempre ho ha sigut. Pero al últim t'è la ventatje de que s' ho coneix.

Los legitimistas francesos no saben lo que 's pescan.
L' un busca la legitimitat en los Borbons de la casa d' Espanya; l' altre fá oferiments al rey de las húngaras, al seu pare, al seu germá y fins al seu fill: l' altre 's recorda de uns intrusos que resideixen á Holanda y que temps endarrera 's feyan passar per descendents directes de Lluís XVI; l' altre, en fi, proposa que per l' elecció de rey s' acudi á un plebiscit.
Si á Fransa no hi hagués la República, encare que 'ls legitimistas tinguessen una corona, no se la podrien cenyir.
¿Y no saben perquè?
Perque tots ells han perdut lo cap.

Lo Papa ha fet un punt de brut (ab perdó siga dit).
Al veure l' abnegació y 'l desprendiment del rey Humbert, no ha volgut ser menos, y si no ab fets, de boquilla, ha ofert un milió de franchs, per montar un hospital de colérics... si 'l cólera arriba á presentarse á Roma.
¿Què me 'n diuhen, senyors de la llana, del presoner del Vaticá que dorm á la palla, y que per sostenir un punt vol gastarse un milió de franchs?

La següent consideració no es pas mèva: es de un periódich extranger.
«La població de Nápols, fanática com ella sola, ha fet frente al cólera, organisant professors, trayent la imatge de la Verge á passeig y exclamant y repetint:—«Ella es la nostra mare: ella 'ns salva.»
«Are bé, reflexionin y diguinme:—¿Qué dirian d' una mare que tirs lo seu fill al foch, encare que no ho fés més que per salvarlo?»
¿Quánta aberració!

Llegeixo:
«Diuhen de Jaca qu' en aquella plassa 's viu en péu de guerra, com si estigués amenassada per un exercit enemich.»
¿Qué t'è 'l govern?
¿Qué volen que tinga?... Res... Déu tenir por que la Jaca se l' hi torni *quita*.

Y á propòsit. En altres varios punts d' Espanya també s' han pres precaucions militars.
¡Pobres conservadors! Sempre ab la por al cos....
¿Com es possible que se 'ls posi bé 'l menjar del presupuesto!

Ha sigut denunciada *La Paz* de Murcia.
Davant de aquest *meneo* y al veure que ni *pau* ja al país queda, es hora de exclamar ab Espronceda:
Solo en la *paz* de los sepulcros creo.

Los jesuitas de Barcelona, reparteixen cada mitj dia á la porta del seu colégi—carrers de Claris y Caspe—una sopa als pobres, feta ab las deixas y engrunas de la seva taula.
Es l' únich detall que faltava al quadro de l' Espanya conservadora: que després de restablir lo rosari de l' aurora, 's restableixi la sopa dels convents.

Pero jo, en certa manera me 'n alegro, perque suposo que are succehirá com avants del any 35.
Si la sopa es dolenta, 'ls pobres dirán:—Mira quina porqueria 'ns donan!...
Y si per un acás es bona, exclamarán:—Quan las engrunas son aixís, què tal serán los talls que 's cruspeixen aquests dropos...
Mentres tant los pobres anirán fent boca y 'l dia menos pensat se 'n anirán á seure al refetó, mentres los frares fugirán per la teulada.
Com lo dia 25 de Juliol de 1835.

S' ha instalat á San Lucar de Barrameda una academia de tauromáquia, en la qual s' han inscrit desd' are una trentena de joves de lo millor de la ciutat.
Rosaris de la aurora... academias de tauromáquia...
Diguin, ¿no hi hauria un medi de ressucitar á D. Fernando VII?

Una notícia curiosa.
Lo doctor Koch, tant popular desde 'l seu viatge á las poblacions infectadas de Fransa, al tornarse'n al seu país ha rebut una carta de la seva familia aconsellantli que per are no hi vaja, pues ha esporuguit de tal manera als espantadissos ab las sevas predicacions, que dos vehins de Rostock s' han suicidat pera escapar del cólera, y que ab aquest motiu es gran l' animositat que hi ha contra ell.
Aixó demostra dugas cosas:
Que no es gayre bo posarse á redemptor de la humanitat.
Y que, realment, lo més segur pera no agafá 'l cólera, es fer lo mateix que 'ls dos vehins de Rostock: suicidarse.

—Ja sabs que en Teodoro está malalt? deya un bohemí á un seu company, á propòsit de un tercer que sent tant perdís com ells, se donava aires de persona acomodada.
—No ho sabia.... ¿y qué t'è 'l pobre Teodoro?
—Ell diu que t'è una gastritis.
—Bah, bah.... Hasta estant malalt vol donarse importancia.
—¿Qué vols dir?
—Que de gastritis no 'n tenen sino las personas que menján molt bé.... ¿Sabs que t'è en Teodoro?... Una indigestió de escura-dents.

Una familia t'è projectat un viatge á Alemania. La senyora conta 'l projecte que tenen á una amiga seva y li diu:
—Anirém á Strasburg y á Colonia...
—Ah, ah, á Colonia?... Naturalment que hi pendrán las ayguas...
—¿Quinas ayguas?
—Dona, bé son prou conegudas; las ayguas de Colonia.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA.—A-gra-vi.
2. SINONIMIA.—Moll.
3. ROMBO.

M
L I E O
M E R C E
O C A
E

4. TRENCA-CAPS.—Una nit de Carnaval.
5. GEROGLIFICH.—Com més pereras més peras.
Han endevinat totas las solucions los ciutadans Pere Mier y Benet de l' Olla; n' ha endevinadas 4 Sach de mal profit; 3 Pere Baltasar y J. de l' Orga y 2 no més Panxa Contenta y Dos Manxegos

XARADA.

Tota total, prima-dos
ab una prima-segona:
qui tersa, quarta lo nom
de tres-quart-tres se li dona.
Pero aixó sí, per servir
com es precis la primera.
y segona ha de tenir
quart invertit ab tercera
Es un tres d' agilitat
saber fer la hu segona;
mes jo un dia la vaig fer
ab una total mot bona.

NOVA DEL ENTRESOL.

SINONIMIA.

Anant á cassar un dia
vaig entrar dintre de un tot,
y 'l guarda-tot que hi havia
vá dir que part ne daría
al seu amo Sr. Tot.

UN BARCELONETI.

TRENCA-CLOSCAS.

¿A LAS DAMAS TEMS?

Formar ab las anteriors lletras lo nom de un poble de la provincia de Teruel.

EGO SUM DE REUS.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1	2	3	4	5	6	7	8	—Nom de riu.
8	7	4	4	5	6	7	—Població catalana.	
3	2	4	4	5	1	—Apellido.		
1	2	4	5	8	—Població catalana.			
3	7	6	7	—id.	id.			
8	5	4	—Nom de riu.					
7	1	—Una planta.						
7	—Una lletra.							

PAM Y PIPA.

GEROGLIFICH.

∴∴
mars
B
IT
X
III
+
I : I
I

J. PRATS Y N.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciutadans J. G. y S., Manel de Aibu-Rañer, Petitet, T. B. Darnius, Rigoletto y R. Rumia: Lo que 'ns envian no 'ns serveix.
Ciutadans V. Perez, Desinfectat del Masnou, Titi de Reus, Tres morts vius de Reus, Pepet de Arenys de Munt, Miquel R. y Roca, J. P. de Vidreras, J. Prats y N., Sach de mal profit y Dos Manxegos: Publicarém una part de las endevinallas y trenca-caps que 'ns envian.
Ciutadans Panxa Contenta, Rellotje de Montseny, J. S. y P., Nada-nada-santa-nit, Quimet de Teya, M. Genbrudis, E. Flaquer, Noy del quart pis y Noy Tranquil: Publicarém totas las endevinallas y trenca-caps que 'ns remeten.
Ciutada Alt y Prim: En la poesia hi ha poca facilitat: ademés ja sabs que 'l nostre company C. Gumà t'è 'l siti ocupat. Per lo mateix creyem inútil lo que 'ns proposa.—J. Molas Ballester: Té molta rahó: mirarém de recordarnos de vosté.—P. D. Blanes: Vaja, home, vaja, no digui aquestas cosas; que algú li podrà dir qu' es dels de la llana.—Q. Roig: Si las ocupacions nos ho permeten farém tots los possibles per complaurel.—J. R.: No podém dirli res dels croquis: los passarém al dibuixant.—Pepet del Carril: L' idea de la primera es molt gastada: respecte á «Una pregunta» pot anar, pero procurant que l' últim vers siga més armonios.—Angel Lira: L' articlet enclou un pensament regular; pero per la manera de ser desarroilat resulta ganso.—Un suscriptor, *Granollers*: Aquí en aquesta vila ja hi tenim corresponsal: aixó vol dir que p'el seu conducto rebem tot lo que s' ofereix. Aixó no vol dir que tinguem de fernos eco de tot, sino de alló que pot interessar als lectors del nostre periódich.—Lo mateix: D' aquestas questions ja n' hém parlat en numeros anteriors ab l' extensió que podiam.—M. P. Girona: Queda complascut.—B. A. *Montblanch*: idem; pero 'l fet que vá passar fá dos mesos es massa vell; y alló del rector de Montreal més val deixarho tal com está, que al cap de 'vall la diferencia es d' horas.

CINCH MINUTS SOBRE UNA NOYA.

Poema recreatiu é instructiu prés del natural, per G. Elias.—Un quadern 8.—Preu 2 rals.

UN RATET SOBRE LA DONA.

Passatemps dols y agradable, per D. R. Coll Gorina.—Un quadern 8.—Preu 1 ral.
Los corresponsals podran obtenir ditas obras ab lo descuento de costum.
Se venen en las principals llibrerias y kioscos y en la Rambla del Mitj, 20.—Llibreria de Lopez.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20

Barcelona, Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro 21 y 23.

VIATJE DE CASTELAR À BILBAO.

Bilbao, terror dels carlins; Castelar, enveja de la gent conservadora... Tots dos plegats... la Mar!